

Рейтинговий звіт ARCD 006-023 short про оновлення кредитного рейтингу

Об'єкт рейтингування	ПАТ АКБ «АРКАДА»
Тип рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Рейтингова дія	оновлення
Дата визначення:	03.03.2003 р.
Дата оновлення:	17.03.2017 р.
Кредитний рейтинг:	uaBBB+
Прогноз:	стабільний

Наданий у результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна рейтингова шкала дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Для проведення процедури оновлення кредитного рейтингу агентство «Кредит-Рейтинг» використовувало фінансову звітність ПАТ АКБ «АРКАДА» за 2015–2016 рр., а також внутрішню інформацію, надану Банком у ході рейтингового процесу.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, що надана самим об'єктом рейтингової оцінки, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства. Було проаналізовано інформацію стосовно усіх істотних аспектів діяльності банку. Дані звіту про фінансовий стан та звіту про прибутки і збитки та інший сукупний дохід наведено у Додатках до цього рейтингового звіту.

Рейтингове агентство не проводить аудиторської перевірки наданої клієнтом інформації.

Положення звіту щодо тенденцій розвитку ринків, на яких працює клієнт, та ризиків, притаманних цим ринкам, ґрунтуються на ринкових умовах і чинниках, що діяли на момент написання звіту.

Рейтинговий звіт не є рекомендацією щодо купівлі або продажу цінних паперів. ТОВ «Кредит-Рейтинг» не несе відповідальності за результати кредитних, інвестиційних або господарських рішень третіх осіб, прийнятих виключно на основі інформації звіту.

Деякі кількісні дані, що аналізуються у звіті, наведені після відповідного округлення. У зв'язку з цим, значення певних показників, що наводяться в звіті більше одного разу, можуть не збігатися, а підсумкові значення окремих показників можуть не відповідати арифметичній сумі їх складових.

Визначення поточного рейтингу

Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом «uaBBB» характеризується ДОСТАТНЬОЮ кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності залежить від впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.

Знаки «+» та «-» позначають проміжний рейтинговий рівень відносно основного рівня.

Стабільний прогноз вказує на відсутність на поточний момент передумов для зміни рейтингу протягом року.

Рейтингова історія

Дата	03.03.2003	02.09.2008	30.12.2008	31.03.2009	13.05.2010	11.08.2016	17.03.2017
Рівень рейтингу	uaA	uaA	uaBBB	uaBBB	uaBBB	uaBBB	uaBBB+
Прогноз	стабільний	стабільний	негативний	негативний	стабільний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія	визначення	підтвердження	зниження зі зміною прогнозу	підтвердження	підтвердження зі зміною прогнозу	підтвердження	підвищення

Рівень кредитного рейтингу ПАТ АКБ «АРКАДА» підтримується:

- очікуваним збільшенням статутного капіталу;
- прийнятними показниками ліквідності;
- прийнятною валютною структурою кредитного портфеля та низькою питомою вагою простроченої заборгованості;
- прийнятною валютною структурою та диверсифікацією ресурсної бази за основними кредиторами.

Рівень кредитного рейтингу ПАТ АКБ «АРКАДА» обмежується:

- значною концентрацією кредитного портфеля за основними позичальниками, що може негативно вплинути на ліквідність та капіталізацію Банку;
- низькою питомою вагою вільного капіталу;
- низькою ефективністю діяльності;
- впливом негативних чинників на фінансовий ринок і невисокою та нестабільною діловою активністю в окремих секторах економіки, що може призвести до погіршення показників діяльності Банку.

Основні фінансові показники ПАТ АКБ «АРКАДА»

Показник	01.01.13	01.01.14	01.01.15	01.01.16	01.04.16	01.07.16	01.10.16	01.01.17
Активи, млн. грн.	1706,46	2095,93	2501,74	3591,03	2581,62	2330,27	1836,27	1919,54
Кредитно-інвестиційний портфель, скоригований на суму резервів, млн. грн.	1429,28	1780,78	2151,23	2854,75	1767,14	1584,84	856,87	1005,50
Кошти клієнтів, млн. грн.	965,24	1367,58	1746,68	2576,56	1605,03	1378,23	950,68	966,27
Власний капітал, млн. грн.	310,30	310,73	319,29	684,67	677,15	681,40	682,53	785,96
Доходи, млн. грн.	257,75	256,00	441,29	798,93	204,34	315,29	463,08	588,40
Витрати, млн. грн.	253,25	255,57	432,73	747,05	203,42	310,12	456,78	578,67
Чистий операційний дохід, млн. грн.	131,26	77,96	175,94	520,15	134,75	185,04	290,18	375,38
Прибуток до сплати податку, млн. грн.	7,70	2,88	11,69	63,31	1,26	6,56	8,03	12,09
Чистий прибуток, млн. грн.	4,50 ¹	0,43 ²	8,56 ³	51,88 ⁴	0,92	5,17	6,30	9,73
Доходність активів (ROA) [*] , %	0,26	0,02	0,34	1,44	-	-	-	0,51
Доходність капіталу (ROE) ^{*5} , %	1,45	0,14	2,68	7,58	-	-	-	1,24

¹ фінансовий результат, підтверджений аудиторським висновком за МСФЗ – 4,5 млн. грн.

² фінансовий результат, підтверджений аудиторським висновком за МСФЗ – 0,43 млн. грн.

³ фінансовий результат, підтверджений аудиторським висновком за МСФЗ – 7,68 млн. грн.

⁴ фінансовий результат, підтверджений аудиторським висновком за МСФЗ – 51,88 млн. грн.

^{*} Значення на звітну дату

Резюме

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО АКЦІОНЕРНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК «АРКАДА» засновано у 1993 році (зареєстровано НБУ 23 червня 1993 року). Діяльність Банку ґрунтується на чинному законодавстві та ліцензіях. Місцезнаходження Банку: Україна, 01001, м. Київ, вул. Ольгинська, буд. 3.

Регіональна мережа Банку налічує 9 відділень – по одному в містах Одесі, Вінниці, Дніпрі, Харкові, Запоріжжі, Бучі та Полтаві та два відділення в місті Києві, одне з яких відкрито у минулому році. Збільшення кількості точок продажів у поточному році не передбачається.

Банк працює переважно з проектами фінансування житлового будівництва та реалізації пенсійної програми, а також здійснює іпотечне кредитування. Основним напрямом діяльності ПАТ АКБ «АРКАДА» є залучення коштів населення та, меншою мірою, юридичних осіб у довірче управління з подальшим вкладенням цих коштів у будівництво житла. ПАТ АКБ «АРКАДА» обслуговує створені ним фонди довірчого управління, що забезпечує диверсифікацію ресурсної бази та доходів.

Банк обслуговує близько 36,3 тис. довіртелів, проте кількість позичальників є незначною, що зумовлює концентрацію кредитного портфеля. Певну кількість іпотечних кредитів фізичних осіб було сек'юритизовано. ПАТ АКБ «АРКАДА» має сильні ринкові позиції в сегменті іпотечного кредитування та довірчого управління. Разом з тим, в умовах збереження складної ситуації в економіці країни, зазначене може обмежити можливості розвитку банківської установи, а також негативно вплинути на структуру ресурсів і доходної бази.

Акціонерами, які прямо та опосередковано володіють 10% і більше відсотками статутного капіталу Банку є 2 юридичні та 2 фізичні особи. Контролером Банку є пан Паливода Костянтин Віталійович, Голова Правління Банку.

Активні операції фондуються коштами клієнтів, міжбанківськими запозиченнями та власним капіталом.

Якість власних коштів ПАТ АКБ «АРКАДА» задовільна – сплаченим статутним капіталом, з урахуванням внесків за незареєстрованим статутним капіталом, сформовано більше 40% їх обсягу. Разом з тим, близько 38% власного капіталу сформовано результатами переоцінки основних засобів. Рівень капіталізації прийнятний, проте, зважаючи на ризики, які приймає Банк в умовах складної економічної ситуації, зберігається ймовірність погіршення фінансового стану та платіжної дисципліни окремих позичальників. Зазначене, в умовах концентрації активів за основними контрагентами, може чинити тиск на капітал.

Якість ресурсної бази ПАТ АКБ «АРКАДА» задовільна. Низький рівень валютної складової у зобов'язаннях нівелює чутливість Банку до валютно-курсової політики в країні, а диверсифікація залучених ресурсів за основними кредиторами та прогнозованість залишків коштів на рахунках банку-управителя з довірчого управління – чутливість до ризику ліквідності.

Міжбанківські запозичення представлено виключно довгостроковим кредитом, залученим від вітчизняного банку під забезпечення земельної ділянки та будівлі Банку з метою заміщення коштів регулятора. Повернення коштів відбувається згідно з графіком. Наразі останні формують близько 2% зобов'язань.

У клієнтському портфелі, що протягом минулого року суттєво скоротився, насамперед внаслідок зменшення обсягу коштів суб'єктів господарювання на рахунках банку-управителя, превалюють кошти приватних осіб. Коштами населення сформовано понад 37% пасивів. Зазначене сприяє диверсифікації ресурсної бази за основними кредиторами та депозитного портфеля за основними вкладниками, проте підвищує чутливість Банку до негативної, у т. ч. неперевіреної інформації.

Зважаючи на специфіку діяльності фінансової установи, за строками користування залученими коштами клієнтський портфель переважно є довгостроковим (понад 60%). При цьому, кошти фізичних осіб переважно є строковими, кошти суб'єктів господарювання здебільшого представлено коштами на рахунках банку-управителя.

Якість активів ПАТ АКБ «АРКАДА» задовільна. Основними складовими є кредитний портфель та високоліквідні активи. Останні підтримуються в обсязі, достатньому для виконання власних зобов'язань та поточного обслуговування клієнтів.

Обсяг активних операцій ПАТ АКБ «АРКАДА», зосереджених на ринку нерухомості, є вагомим – кредити, надані підприємствам, діяльність яких безпосередньо пов'язана з ринком нерухомості, разом з іпотечними кредитами, наданими фізичним особам, формують близько 65% кредитного портфеля. Валюта кредитування – виключно національна. Актуальною для Банку залишається чутливість до кредитного ризику, яка пов'язана з концентрацією кредитного портфеля за основними позичальниками, що у разі різкого погіршення фінансового стану одного або декількох великих позичальників може призвести до погіршення якості кредитного портфеля та чинити тиск на ліквідність банківської установи. Ситуація ускладнюється активними операціями з пов'язаними з банком особами.

Частка простроченої заборгованості в кредитному портфелі не досягає 1%. Разом з тим, заборгованість III категорії якості формує майже 52% кредитного портфеля та свідчить про наявність потенційно проблемної заборгованості. Зважаючи на специфіку діяльності Банку, основними видами забезпечення є нерухоме майно та майнові права на майбутнє нерухоме майно, що належить до житлового фонду. Враховуючи збереження складної ситуації в економіці країни та низьку ліквідність ринку нерухомості, можливість повернення кредитів за рахунок реалізації забезпечення є обмеженою. Рівень покриття резервами клієнтського кредитного портфеля є прийнятним.

Портфель цінних паперів до погашення сформовано депозитними сертифікатами, емітованими НБУ. Портфель цінних паперів на продаж, що у I кварталі минулого року суттєво скоротився, наразі сформовано акціями двох суб'єктів господарювання. Сума сформованого резерву під знецінення цінних паперів

відповідає розрахунковому значенню. Окремо слід зауважити, що в цінні папери інвестовано частину коштів, залучених у довірче управління.

Високоліквідні активи ПАТ АКБ «АРКАДА» протягом тривалого часу переважно було сформовано готівковими коштами та коштами на кореспондентському рахунку в НБУ. Наприкінці 2014 року Банк інвестував кошти в боргові цінні папери, емітовані НБУ, що забезпечує додатковий дохід за відсутності кредитних ризиків. Зміна обсягу інвестицій в депозитні сертифікати НБУ зумовлювала переформатування високоліквідних активів за їх складовими. Погашення боргових цінних паперів НБУ в II півріччі минулого року призвело до суттєвого скорочення обсягу високоліквідних активів. Останні на початок поточного року формували близько десятої частини чистих активів.

Активи та пасиви не збалансовано за строками до погашення, проте невідповідність має позитивне значення. Разом з тим, зважаючи на суттєвий обсяг короткострокових пасивів та схильність банківської установи до кредитного ризику, контроль за ризиками потребує особливої уваги від підрозділів ризик-менеджменту.

Протягом аналізованого періоду обсяг адміністративних витрат Банку відносно валового доходу був значним, а фінансовий результат – позитивним. Висока ефективність діяльності у 2015 році забезпечила можливість спрямувати кошти на формування резервів для відшкодування можливих втрат від активних операцій (у структурі витрат перевищували 27%).

Суттєве скорочення обсягу активних та пасивних операцій у минулому році призвело до скорочення обсягу чистого процентного та чистого комісійного доходу. Зазначене, на тлі збільшення обсягу загальних адміністративних витрат, зумовило зниження ефективності діяльності. Суттєвий вплив на фінансовий результат мав результат від продажу цінних паперів з портфеля банку на продаж та зменшення обсягу резервів, сформованих під активні операції.

ПАТ АКБ «АРКАДА» притаманні спільні ризики для банківської системи. Разом з тим, уразливість банківської установи до окремих ризиків розцінюється на індивідуальній основі, виходячи із моделі внутрішньої організації, активності Банку на окремих ринках, управління активними та пасивними операціями, а також якості вкладень і стабільності пасивної бази. Наразі Банк має підвищену чутливість до кредитного й процентного ризиків та до ризику ліквідності, чутливість до інших індивідуальних ризиків є помірною або низькою. Певний ризик для вкладників фондів довірчого управління Банку створює низький рівень диверсифікації напрямів розміщення коштів залучених до фондів довірчого управління і перерозміщених у кредитний портфель через третю особу.

Банк проводить свою діяльність відповідно до Концепції стратегічного розвитку ПАТ АКБ «АРКАДА» на 2012 – 2018 рр. Банк має наміри надалі поширювати спектр операцій з іпотечного кредитування фізичних осіб, довірчого управління коштами клієнтів, що залучаються до фондів фінансування будівництва та фондів банківського управління. Банк планує активно розвивати інші базові напрями своєї діяльності за рахунок розширення пропозиції банківських продуктів і послуг та підвищення якості обслуговування клієнтів.

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг ПАТ АКБ «АРКАДА» підвищено до рівня uaBBB+ з прогнозом «стабільний».

Голова рейтингового комітету

О. В. Шубіна

Начальник відділу рейтингів фінансових установ

Г. П. Винник

Додатки

Дані звіту про фінансовий стан ПАТ АКБ «АРКАДА», млн. грн.

Показник	01.01.13	01.01.14	01.01.15	01.01.16	01.04.16	01.07.16	01.10.16	01.01.17
Активи								
Готівкові кошти, банківські метали та залишки в НБУ	39,40	84,47	114,69	106,35	186,30	118,48	105,28	109,88
Казначейські та інші цінні папери (НБУ)	0,00	0,00	50,00	200,00	275,00	210,00	20,00	73,00
Кошти в інших банках	3,43	1,56	1,82	1,79	2,00	2,00	2,41	0,78
Кредити клієнтам	1533,68	1832,75	2119,21	2496,79	1728,92	1571,33	972,65	1045,97
Цінні папери	0,06	0,06	39,35	404,77	32,16	32,16	32,16	32,16
Довгострокові вкладення	226,83	227,99	232,18	626,41	623,12	622,09	621,35	618,95
Нараховані доходи	3,27	28,80	40,10	57,56	42,04	37,06	18,47	19,38
Резерви	-105,59	-82,73	-98,95	-305,14	-311,27	-266,40	-187,35	-165,03
Інші активи	5,38	3,03	3,34	2,51	3,34	3,56	251,30	184,45
Разом активів	1706,46	2095,93	2501,74	3591,03	2581,62	2330,27	1836,27	1919,54
Зобов'язання								
Заборгованість перед НБУ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Кошти банків	223,01	205,08	186,03	145,00	125,00	95,00	50,00	25,00
Кошти бюджету та позабюджетних фондів	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Кошти суб'єктів господарювання	425,71	503,86	792,17	1657,85	688,66	556,89	208,17	265,70
Кошти фізичних осіб	539,53	863,72	954,51	918,71	916,37	821,34	742,51	700,57
Кредити, що отримані від міжнародних та інших фінансових організацій	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Боргові цінні папери	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Субординований борг	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Нараховані витрати	8,07	13,67	16,76	18,03	19,22	17,36	14,99	13,92
Інші зобов'язання	199,84	198,87	232,98	166,77	155,21	158,28	138,06	128,40
Разом зобов'язань	1396,16	1785,20	2182,45	2906,35	1904,46	1648,87	1153,73	1133,59
Власний капітал								
Сплачений статутний капітал	220,45	220,45	220,45	220,45	220,45	220,45	220,45	320,45
Загальні резерви, емісійні різниці та інші фонди банку	43,92	46,17	46,38	54,06	54,06	105,93	105,93	105,93
Результат минулих років	41,44	43,69	43,90	43,90	97,48	47,29	48,99	50,68
Результати переоцінки	0,00	0,00	0,00	314,39	304,25	302,56	300,86	299,17
Фінансовий результат поточного року	4,50	0,43	8,56 ⁶	51,88	0,92	5,17	6,30	9,73
Разом власного капіталу	310,30	310,73	319,29	684,67	677,15	681,40	682,53	785,96

⁶ За результатами річних коригуючих оборотів прибуток становить 7,68 млн. грн.

Дані звіту про прибутки і збитки та інший сукупний дохід ПАТ АКБ «АРКАДА», млн. грн.

Показник	01.01.13	01.01.14	01.01.15	01.01.16	01.04.16	01.07.16	01.10.16	01.01.17
Доходи								
Процентні доходи	153,60	176,83	310,38	372,92	102,50	175,32	221,64	255,58
Комісійні доходи	93,89	72,86	108,66	416,83	59,22	96,06	195,96	286,12
Результат від торговельних операцій	0,97	0,60	4,76	1,43	0,17	0,16	0,32	0,40
Інші операційні доходи	8,81	5,27	15,32	7,07	42,38	43,63	44,95	46,04
Інші доходи	0,47	0,44	2,16	0,67	0,07	0,11	0,20	0,25
Повернення списаних активів	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Всього доходи	257,75	256,00	441,29	798,93	204,34	315,29	463,08	588,40
Витрати								
Процентні витрати	121,77	164,92	246,13	256,85	67,78	121,26	162,90	197,02
Комісійні витрати	0,09	0,09	0,08	0,08	0,01	0,03	0,05	0,09
Інші операційні витрати	4,16	12,59	16,98	21,17	1,72	8,85	9,75	15,66
Загальні адміністративні витрати	118,70	110,61	139,85	251,48	82,13	171,83	273,48	377,02
Відрахування в резерви	5,33	-35,10	26,57	206,03	51,44	6,75	8,87	-13,48
Податок на прибуток	3,20	2,46	3,13	11,43	0,34	1,39	1,73	2,36
Всього витрати	253,25	255,57	432,73	747,05	203,42	310,12	456,78	578,67
Фінансовий результат	4,50	0,43	8,56⁷	51,88	0,92	5,17	6,30	9,73

⁷ За результатами річних коригуючих оборотів прибуток становить 7,68 млн. грн.